

Київський національний торговельно-економічний університет
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії

А.А. Мазаракі
_____ 2020 р.

ПРОГРАМА
вступного фахового випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра

галузь знань
спеціальність
освітньо-професійна
програма

05 «Соціальні та поведінкові науки»
051 «Економіка»
«Міжнародна економіка»

Київ 2020

ВСТУП

Програму вступного фахового випробування для здобуття освітнього ступеня магістра розроблено відповідно до змісту освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка» підготовки фахівців за спеціальністю 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Програма побудована за вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики спеціалізації та охоплює основні напрями, складові та завдання міжнародної економіки.

Для забезпечення ефективної реалізації завдань освітньої та професійної підготовки магістра при конкурсному відборі студентів висуваються вимоги щодо їх здібностей і підготовленості відповідно до діагностики системних знань, умінь і навичок, визначених програмами дисциплін.

Програма вступного випробування з дисциплін професійної підготовки базується на дисциплінах професійного спрямування і складена відповідно до місця та значення дисциплін за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою бакалавра зі спеціальності 051 «Економіка», та охоплює всі змістові модулі дисциплін.

Вступне випробування складається з тестової перевірки знань, що формують уміння, визначені кваліфікаційною характеристикою.

Програма охоплює основні напрями, складові та завдання міжнародної економіки й інтегрує такі дисципліни:

1. «Міжнародна економіка».
2. «Європейська інтеграція».
3. «Міжнародний маркетинг».
4. «Економіка підприємства».

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ I. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Предмет вивчення дисципліни «Міжнародна економіка». Основні поняття та категорії дисципліни. Закрита та відкрита економіка. Рівновага на світовому ринку. Світове господарство (СГ) як система. Інтернаціоналізація господарського життя. Міжнародний поділ праці.

Міжнародна спеціалізація виробництва. Міжнародне виробниче кооперування. Сутність МЄВ, їх значення, об'єктивна основа і передумови розвитку. Форми, рівні та суб'єкти міжнародних економічних відносин. Критерії систематизації країн світу.

Економічне середовище міжнародної економічної діяльності. Політико-правове та соціально-культурне середовище і їх значення у розвитку МЄВ. Інфраструктура сучасних МЄВ. Міжнародні рейтинги як інструмент моніторингу середовища МЄВ.

Сутність та прояв класичних теорій міжнародної торгівлі. Теорія абсолютних переваг А. Сміта. Теорія порівняльних переваг Д. Рікардо. Теорія Хекшера-Оліна. Парадокс В. Леонтьєва. Неофакторна модель міжнародної торгівлі. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі. Неотехнологічні моделі міжнародної торгівлі. Порівняльна характеристика теорій неотехнологічного напрямку. Теорії конкурентних переваг.

Сутність, функції та етапи розвитку світового ринку товарів та послуг. Система показників розвитку міжнародної торгівлі та методологія їх розрахунку. Сучасна структура світового ринку товарів та послуг. Ціноутворення у міжнародній торгівлі. Види цін. Форми міжнародної торгівлі за специфікою регулювання: преференційні та дискримінаційні торговельні режими. Регулювання міжнародних торговельних відносин. Лібералізація і протекціонізм.

Мотивація і сутність міжнародного руху капіталу. Еволюція теорій міжнародного руху капіталу. Міжнародна мобільність капіталу. Цілі і форми вивезення капіталу. Інвестиційний клімат. Види зарубіжних інвестицій, їх масштаби. Венчурне інвестування, його джерела, форми та сучасні особливості. Макроекономічні наслідки вивезення капіталу для країн-донорів та країн-реципієнтів. Новітні тенденції розвитку міжнародного інвестування. Іноземні інвестиції в економіці України.

Прямі інвестиції в системі міжнародного руху капіталу. Головні форми спільного міжнародного підприємництва. Оцінювання ризиків здійснення прямих зарубіжних інвестицій. Регулювання прямих інвестицій на національному та міжнародному рівнях.

Теорії портфельного інвестування. Переваги та недоліки портфельного інвестування. Структура портфельних інвестицій. Оптимізація інвестиційного портфеля. Ринок цінних паперів. Види операцій на фондовому ринку. Організатори торгівлі цінними паперами. Рейтингування емітентів та їх цінних паперів.

Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці. Кредитні міжбанківські ставки. Класифікація кредитів. Передумови формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів (СРПК), його функції.

Різноманітність операцій на СРПК. Кредитні інструменти фондового ринку. Сек'юритизація кредитів. Система СВІФТ. Міжнародні кредитно-фінансові інститути та їх діяльність. Форми, структура і масштаби зовнішньої заборгованості. Інструменти управління зовнішнім боргом країн. Клуби кредиторів.

Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили й етапи розвитку. Теорії, види міжнародної міграції. Макроекономічні ефекти міжнародної трудової міграції. Масштаби, форми й основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів. Державне і міжнародне регулювання трудової міграції. Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.

Традиційні і нові форми науково-технічного співробітництва. Міжнародний рух технологій та механізм їх передачі. Співробітництво у галузі науково-технічної інформації, винахідництва та патентної справи. Інтернаціоналізація НТС. Міжнародні науково-технічні програми.

Сутність та функції світового валютного ринку. Дилінгові системи. Лондонська міжбанківська ставка LIBOR. Основні центри торгівлі валютою. Валютні спекуляції. Валютний арбітраж. Міжнародна валютна ліквідність. Рівновага на світовому валютному ринку. Сучасні тенденції розвитку світового валютного ринку. Поняття валютної системи та її структура. Світова, регіональна та національна валютні системи. Еволюція світової валютної системи. Роль МВФ у МЄВ. Реформування світової валютної системи: причини та напрями. Валютна система України.

Платіжний баланс, його структура та методологія складання. Теорія платіжного балансу. Методи регулювання платіжного балансу. Стан платіжного балансу і валютна політика держави. Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика. Механізм міжнародних розрахунків, можливість ризиків.

Еволюція теорій міжнародної економічної інтеграції (МЕІ). Поняття та основні риси МЕІ. Форми і стадії розвитку МЕІ. Ефекти регіональних торговельних угод. Динамічні та статичні ефекти МЕІ. Регіональні інтеграційні об'єднання країн. Україна у світових та регіональних інтеграційних процесах.

Сучасні концепції і наукові школи глобалістики. Глобалізація світової економіки. Глобальні проблеми сучасності: сутність, класифікація та процеси їх загострення. Формування глобальної економічної системи. Прояви, сутність і особливості розвитку економічного альтер- та антиглобалізму. Регулювання МЄВ на глобальному рівні.

Методологія позиціонування України у сучасній світогосподарській системі. Проблеми включення України до системи світогосподарських зв'язків. Процес ринкових трансформацій української економіки. Взаємодія України з міжнародними економічними організаціями. Структура та особливості формування платіжного балансу України. Проблема зовнішньої заборгованості та шляхи її вирішення. Регулювання міжнародної економічної діяльності в Україні.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міжнародна економіка : підручник. У 2-х ч. ; за наук. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – Ч.І. – 633 с.
2. Міжнародна економіка : підручник. У 2-х ч. ; за наук. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – Ч. 2. – 384 с.
3. Мельник Т.М. Міжнародна економіка : опор. конспект лекцій / Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко, К.І. Ладиченко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 25 с.
4. Мельник Т.М. Міжнародна економіка : зб. тестових завдань / Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко, К.І. Ладиченко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 58 с.
5. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Ю.В. Макогон [та ін.] ; Донец. нац. ун-т, Донец. ін-т залізн. трансп. Укр. держ. акад. залізн. трансп. – Донецьк : Донбас, 2012. – 276 с.
6. Міжнародна економіка : підручник / [ред. А.О. Задоя, В.М. Тарасевич]. – Київ : ЦУЛ, 2012. – 416 с.
7. Шевченко О.О. Міжнародна економіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.О. Шевченко ; Донбас. держ. машинобуд. акад. (ДДМА). – Краматорськ : ДДМА, 2012. – 375 с.
8. Глушач Ю. С. Рейтингування країн у глобальному економічному світі // Бізнес Інформ. – 2018. – №9. – С. 13–19.
9. Ерфан Є. А. Особливості міжнародної міграції висококваліфікованих працівників / Є. А. Ерфан // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2018. – Вип.18. – Ч.1. – С.10-14.

Розділ 2. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ

Передумови розвитку інтеграційних процесів в Європі. План Маршалла та його економічні наслідки для світової та європейської економіки.

Етапи європейської інтеграції. Європейське об'єднання вугілля та сталі як перша європейська спільнота. Римський договір про заснування Європейського економічного співтовариства та Європейської агенції з атомної енергії. Брюссельський договір. Створення Європейського Союзу: правові та організаційні засади функціонування Європейських Спільнот в Маастрихтському, Амстердамському та Ніццькому договорах. Лісабонський договір.

Сучасна інституційна модель Євросоюзу. Характеристика основних інституцій ЄС: Європейська рада, Рада ЄС, Європейський парламент, Європейська комісія, Суд ЄС, Європейський центральний банк, Рахункова палата. Повноваження окремих інститутів, процедури ухвалення рішень, механізми співпраці. Розподіл компетенцій між ЄС та державами-учасницями. Принципи функціонування, цілі та завдання допоміжних інститутів Європейського Союзу.

Єдиний (спільний) ринок як одна з форм міжнародної економічної інтеграції. Інституційні засади функціонування спільного ринку ЄС.

Умови реалізації вільного руху товарів на ринку країн ЄС. Імперативні вимоги щодо застосування обмежень вільного руху товарів. Технічні норми та стандарти в ЄС. Свобода надання послуг та проблеми її реалізації.

Формування єдиної європейської фінансової зони на засадах вільного руху капіталу. Вимоги щодо обмежень руху капіталу на національному та наднаціональному рівнях.

Регулювання вільного руху осіб в ЄС. Свобода пересування робочої сили та її обмеження. Свобода підприємницької діяльності.

Поняття економічного та валютного союзу ЄС. Історія та порядок створення ЄВС. Критерії приєднання до ЄВС (Маастрихтські критерії). Проблеми та переваги введення єдиної валюти ЄС. Проблеми стабільності «єврозони».

Форми координації економічної політики держав-учасниць. Характеристика Європейської системи центральних банків (ЄСЦБ). Основні напрями реалізації фінансової та монетарної політики ЄС. Податкова гармонізація як напрям фінансової політики ЄС.

Передумови формування і загальна характеристика єдиної торговельної політики ЄС. Роль інституцій ЄС у здійсненні єдиної торговельної політики. Особливості регулювання зовнішньої торгівлі в ЄС. Загальні правила регулювання імпорту та експорту.

Торговельна політика ЄС і нові країни-члени. Форми торговельно-економічних відносин (інтеграції) третіх країн з Європейським Співтовариством: співробітництво в режимі вільної торгівлі, митний союз з ЄС, Європейський економічний простір. Види міжнародних угод ЄС з

третіми країнами: угоди про асоціацію, угоди про співробітництво, торговельні угоди.

Правові та організаційні аспекти конкурентної політики ЄС. Стимулювання конкуренції на ринку ЄС: поняття угоди та узгоджених дій, що обмежують конкуренцію; шляхи протидії зловживанням домінуючим становищем на ринку; особливості регулювання злиття та поглинання підприємств.

Сутність та характеристика секторальних політик ЄС. Спільна аграрна політика: організаційно-правові засади та принципи формування. Інноваційна та науково-технічна політика Євросоюзу: механізми та інструменти реалізації. Сучасна інноваційна політика ЄС.

Сутність та етапи формування енергетичної політики ЄС. Політика енергозбереження європейських країн. Проблеми розвитку енергетичного ринку ЄС. Місце України у зовнішній енергетичній політиці ЄС.

Правові та інституційні засади спільної транспортної політики ЄС. Пан'європейська транспортна мережа та міжнародні транспортні коридори. Програми ЄС щодо розвитку транспорту.

Особливості формування соціальної політики ЄС. Сутність та типологія європейських соціальних моделей: континентальної, скандинавської, середземноморської та англосаксонської.

Інституції ЄС в сфері соціальної політики та їх основні функції. Політика ЄС у галузі освіти. Роль Болонського процесу у формуванні Європейського освітнього простору.

Європейський простір свободи, безпеки та правосуддя як основа формування імміграційної політики. Шенгенська угода та заходи щодо її реалізації. Співробітництво України та ЄС у сфері міграції та візової політики.

Цілі та принципи регіональної політики ЄС. Історичні етапи формування регіональної політики ЄС. Класифікація регіонів ЄС як суб'єктів регіональної політики. Теорія регіональної конвергенції в ЄС. «Європа регіонів». Сутність та етапи формування європейською регіональної політики та політики зближення. Принципи регіональної політики ЄС.

Механізми та інструменти реалізації регіональної політики. Стадії реалізації регіональної політики ЄС. Ініціативи Jaspers, Jeremie, Jessica, Jasmynes як інструменти регіональної політики ЄС. Структурні фонди ЄС. Транскордонне співробітництво в ЄС. Політика «Східне партнерство».

Регіональна конвенція про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження (ПАН-ЄВРО-МЕД).

Зона вільної торгівлі між ЄС та Японією. Угода про зону вільної торгівлі між ЄС та США (ТТІР). Угоди про асоціацію між Грузією, Республікою Молдова та Україною.

Соціально-економічні та політичні аспекти членства Великої Британії в ЄС та Брекзиту.

Стратегія розширення ЄС. Досвід коінтеграції до ЄС держав ЦСЄ.

Етапи відносин України та ЄС. Підписання договору про створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ+) Україна – ЄС. Гармонізації процедур стандартизації та сертифікації в Україні та ЄС. Оцінка позитивних та негативних наслідків дії зони вільної торгівлі з ЄС.

Співпраця у рамках програм ЮНЕСКО. Співробітництво у сфері науки та технологій. Програма «Горизонт 2020». Транскордонне співробітництво як вагомий інструмент європейської інтеграції України.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Горенко О.М. Соціально-політичний вимір європейської інтеграції та Україна / О.М. Горенко ; НАН України ; Ін-т історії України. – Київ, 2012. – 170 с.
2. Грицяк І.А. Правова та інституційна основа Європейського Союзу : підручник / І.А. Грицяк, В.В. Говоруха, В.Ю. Стрельцов / за заг. ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого, О. Рудіка, Л. Прокопенко та В. Стрельцова. – Харків : Магістр, 2012. – 620 с.
3. Дугінець Г.В. Тронько В.В. Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі (ЗВТ+) між Україною та ЄС: реалії і перспективи. Економічний часопис- XXI, 2015. №155 (11-12). С. 10-13.
4. Євроінтеграційні пріоритети національного бізнесу: монографія; за заг. ред. А.А. Мазаракі. / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко, К.С. Пугачевська [та ін.] – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 672 с.
5. Череп А.В. Інтеграція України в ЄС : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.В. Череп, К.С. Брутян. – Кривий Ріг : Діоніс : Чернявський Д.О. [вид.], 2013. – 477 с.
6. Deep and comprehensive free trade agreement with the EU: advantages and downsides for the Ukrainian society : monograph / G. Duginets, O. Diachenko, N. Mazaraki, O. Golovachova ; edited by Ganna Duginets. – Kyiv : Kyiv National University of Trade and Economics, 2019. – 212 p.

РОЗДІЛ 3. МІЖНАРОДНИЙ МАРКЕТИНГ

Теоретичні підходи до визначення категорії «міжнародний маркетинг». Місце та роль міжнародного маркетингу в зовнішньо-економічній діяльності підприємства. Еволюція концепцій міжнародного маркетингу. Складові комплексу міжнародного маркетингу. Чинники розвитку міжнародного маркетингу. Особливості міжнародного маркетингу як управлінської діяльності. Характеристика суб'єктів міжнародної маркетингової діяльності. Рівні інтернаціоналізації маркетингової діяльності: внутрішній маркетинг, експортний маркетинг, транснаціональний маркетинг, багатонаціональний та глобальний маркетинг. Відмінності національного та міжнародного маркетингу. Багатонаціональний та глобальний маркетинг.

Поняття міжнародного маркетингового середовища, його зміст та складові. Трирівнева модель міжнародного маркетингового середовища. Структура макросередовища міжнародного маркетингу. Політико-правове середовище. Економічне середовище. Елементи соціокультурного середовища як об'єкт дослідження у міжнародному маркетингу. Методика Гофштеде як інструмент дослідження соціокультурного середовища міжнародного ринку. Визначення та характеристика категорії «месосередовище». Концепція месосередовища за С. Холлендом. Концепція міжнародних бізнес-зв'язків скандинавської школи маркетингу (ІМР).

Організація міжнародних маркетингових досліджень на підприємстві. Джерела отримання інформації про зовнішній ринок. Види міжнародних маркетингових досліджень. Вторинне (кабінетне) дослідження закордонного ринку. Джерела вторинної інформації. Переваги та недоліки кабінетних досліджень. Первинне (польове) дослідження закордонного ринку: методики проведення опитувань, спостережень, експериментів.. Методи обробки маркетингової інформації у процесі міжнародних досліджень. Міжнародні маркетингові дослідження у мережі Інтернет. Міжнародний кодекс маркетингових та соціологічних досліджень (ICC ESOMAR).

Поняття, передумови та цілі сегментації міжнародного ринку. Критерії та типові підходи до сегментації міжнародного ринку. Недиференційований, диференційований та концентрований маркетинг. Фактори сегментації міжнародного ринку. Сегментація ринків товарів споживчого призначення. Сегментація міжнародних ринків промислових товарів. Позиціонування товару та підприємства на зовнішніх ринках.

Стратегії виходу підприємств на зовнішні ринки. Експорт товарів та послуг. Непрямий (опосередкований) експорт. Прямий експорт.

Спільна підприємницька діяльність: контрактне виробництво, міжнародний ліцензинг, міжнародний франчайзинг, міжнародні спільні підприємства, управління за контрактом. Пряме інвестування: торгові представництва, зарубіжний торговельний філіал, зарубіжна торговельна фірма, зарубіжні підприємства, регіональний центр, транснаціональна корпорація. Чинники, що впливають на вибір моделі виходу на зовнішні ринки. Методи вибору моделей виходу на зарубіжні ринки. Стратегічні альтернативи міжнародного підприємництва.

Поняття та завдання міжнародної товарної політики. Етапи формування товарної політики при виході підприємства на зовнішні ринки. Структура міжнародної товарної політики. Формування концепції міжнародного товару. Концепція глобального життєвого циклу товару. Міжнародні товарні стратегії. Використання товарного знака на зовнішніх ринках. Правова охорона товарного знака на міжнародному рівні. Брендинг як складова міжнародної товарної політики. Міжнародні вимоги до упаковки та маркування. Функції упаковки та маркування на зовнішніх ринках.

Поняття та завдання збутової політики підприємства на зовнішніх ринках. Канали розподілу товарів на зовнішніх ринках. Вертикальні маркетингові системи. Горизонтальні маркетингові системи. Канали розподілу споживчих товарів. Канали розподілу товарів виробничого призначення. Канали розподілу послуг. Критерії вибору каналу розподілу при виході на зовнішній ринок. Стратегічні концепції дистрибутивної політики: пуш-стратегії та пул-стратегії. Роль Інтернету у процесі створення нових каналів розподілу. Електронна комерція та системи B2B, B2C, C2B. Логістичні послуги у системі міжнародного маркетингу. Сучасні системи оптимізації обслуговування споживачів у міжнародному ланцюгу поставок. Міжнародні експедиційні підприємства. Діяльність логістичних провайдерів «3 рівня» (3PLA) та «4 рівня» (4PLA) на міжнародних ринках.

Комунікативна політика у системі міжнародного маркетингу. Міжнародний комунікаційний комплекс як складова комплексу маркетингу. Інструменти просування товарів на зовнішніх ринках. Міжнародна рекламна діяльність. Міжнародний Кодекс рекламної практики. Особливості здійснення зв'язків з громадськістю на міжнародних ринках. Стимулювання продажів на зовнішніх ринках. Методи стимулювання продажів. Персональні продажі на зовнішньому ринку. Форми прямого міжнародного маркетингу. Здійснення міжнародних комунікацій в Інтернеті. Комунікації у багаторівневому (мережевому) маркетингу. Міжнародні ярмарки та виставки як інструмент міжнародного маркетингу. Правове регулювання та координація міжнародної виставково-ярмаркової діяльності. Порівняльний аналіз ефективності

методів міжнародних маркетингових комунікацій. Міжнародні та українські організації зі здійснення маркетингових комунікацій.

Формування цінової політики на зовнішніх ринках. Чинники впливу на прийняття цінових рішень щодо міжнародних ринків.. Трансфертні ціни ТНК. Переваги та недоліки у практиці міжнародного бізнесу моделей та методів ціноутворення. Цінові конкурентні стратегії суб'єктів міжнародного бізнесу.

Структура та завдання управління міжнародною маркетинговою діяльністю на підприємстві. Стратегічне планування міжнародного маркетингу. Вибір напрямів розвитку підприємства на зовнішньому ринку. Організація міжнародної маркетингової діяльності на підприємстві. Структура управління міжнародною маркетинговою діяльністю: функціональна структура, товарна структура; регіональна структура; матрична структура, комбіновані структури. Здійснення контролю міжнародної маркетингової діяльності на підприємстві: стратегічний маркетинговий контроль, оперативний контроль. Аудит міжнародної маркетингової діяльності на підприємстві.

Еволюція формування та сучасний стан національної системи міжнародного маркетингу. Аналіз ефективності ведення міжнародної маркетингової діяльності українськими підприємствами. Впровадження досвіду маркетингових технологій ТНК на українських підприємствах.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кудирко Л.П. Еволюція міжнародного маркетингу / Л.П. Кудирко // Вісник КНТЕУ. – 2013. – № 3. – С. 39–54.
2. Кудирко Л.П. Міжнародний маркетинг : зб. тестових завдань / Л.П. Кудирко, О.В. Кам'янецька. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 40 с.
3. Кудирко Л.П. Маркетингові стратегії європейських роздрібних мереж в Україні / Л.П. Кудирко, І.М. Севрук / Економічний часопис ХХІ. – 2016. – №158(3-4(2)). – С.43-47.
4. Міжнародний маркетинг: підручник/за наук. ред. А.А. Мазаракі, Т.М.Мельник. – К. : Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2016. – 450 с.
5. Міжнародний маркетинг: підручник / за ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник / Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко, О.В. Кам'янецька, К.С. Пугачевська [та ін.] – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 448 с
6. Пурська І.С. Міжнародний маркетинг : навч. посіб. / І.С. Пурська, М.П. Мальська, Ю.С. Занько. – Київ : Знання, 2012. – 285 с.

РОЗДІЛ 4. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Підприємство як суб'єкт господарювання та об'єкт ринкових відносин. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств. Основні ознаки підприємства. Теорії підприємства.

Зовнішнє середовище функціонування підприємства. Ринок та його інфраструктура. Державний регуляторний механізм діяльності підприємства.

Види підприємства та їх класифікація. Об'єднання підприємств.

Напрями та види діяльності підприємства. Класифікація видів економічної діяльності. Сутність, функції, завдання, об'єкт та предмет операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Виробничий цикл, його структура. Основні положення теорії організації виробництва.

Фінансовий механізм підприємства та характеристика його основних елементів.

Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства. Систематизація планів підприємства. Етапи процесу планування діяльності підприємства. Методи планування діяльності підприємства. Система поточних планів господарської діяльності підприємства. Оцінювання якості планів підприємства.

Загальна характеристика, систематизація та методи вимірювання обсягу продукції. Сутність, показники та методи вимірювання якості продукції. Конкурентоспроможність продукції: сутність, чинники та методика оцінювання.

Стандартизація продукції, принципи і сфера застосування.

Сертифікація продукції, її організаційні основи.

Зміст та завдання виробничої програми підприємства.

Методологічні засади аналізу та планування виробничої програми підприємства. Планування параметрів виробничої програми: послідовність, методи.

Забезпечення виробничої програми матеріальними ресурсами. Сутність, види та методи обґрунтування норм витрат матеріальних ресурсів.

Сутність та систематизація видів виробничої потужності підприємства. Інформаційна база, послідовність та методи розрахунку виробничої потужності підприємства.

Методологічні засади аналізу використання виробничої потужності підприємства.

Поняття та систематизація економічних ресурсів підприємства.

Поняття та складові ресурсного потенціалу підприємства. Методи оцінки ресурсного потенціалу підприємства.

Чинники, що обумовлюють рівень використання ресурсного потенціалу.

Сутність та класифікація трудових ресурсів, принципи й завдання їх формування.

Продуктивність праці робітників: поняття і методи оцінки. Фактори, що впливають на продуктивність праці. Методи нормування витрат праці.

Система стимулювання праці. Сутність та види заробітної плати. Форми та системи оплати праці. Державне регулювання оплати праці.

Методологічні засади аналізу та планування чисельності, продуктивності та витрат на оплату праці на підприємстві.

Сутність та класифікація активів підприємства.

Поняття, класифікація та особливості необоротних активів підприємства. Сутність, класифікація, види вартості та особливості відтворення основних засобів. Поняття та види зносу основних засобів. Сутність та методи нарахування амортизації. Сутність та види нематеріальних ресурсів підприємства, методи їх оцінки та амортизації. Методологічні засади аналізу та планування необоротних активів.

Поняття, класифікація та особливості оборотних активів підприємства та окремих їх складових. Сутність і методика оцінки виробничого, операційного та фінансового циклів підприємства. Методологічні засади аналізу та планування оборотних активів підприємства.

Фінансові ресурси підприємства: сутність, класифікація, джерела формування.

Сутність та класифікація капіталу підприємства. Власний та позиковий капітал підприємства: сутність, класифікація, особливості.

Кредитування як механізм формування позикового капіталу.

Поняття «вартість капіталу» підприємства та методи її оцінки.

Методологічні засади аналізу та планування капіталу підприємства.

Сутність понять витрати, поточні й капітальні витрати підприємства, виробнича собівартість продукції. Класифікація поточних витрат.

Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення. Поняття та методи калькулювання продукції підприємства.

Методологічні засади аналізу та планування поточних витрат підприємства.

Доходи підприємства: сутність та класифікація. Особливості та механізм формування доходів від операційної діяльності підприємства.

Цінова політика підприємства як фактор формування його доходів від реалізації продукції: сутність та етапи розроблення. Методи ціноутворення.

Методологічні засади аналізу та планування доходів підприємства.

Поняття і класифікація фінансових результатів діяльності підприємства. Сутність, функції та механізм формування прибутку підприємства.

Методологічні засади аналізу та планування прибутку підприємства.

Резерви зростання прибутку підприємства.

Використання чистого прибутку підприємства.

Сутність, види та методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства. Систематизація факторів, що її визначають. Методи оцінки поточної та стратегічної конкурентоспроможності підприємства.

Фінансово-майновий стану підприємства: сутність та види.

Поняття й методи оцінки окремих елементів фінансово-майнового стану підприємства. Експрес- та фундаментальна діагностика фінансово-майнового стану підприємства.

Інтегральне оцінювання фінансово-майнового стану підприємства.

Поняття ефекту діяльності підприємства та характеристика його видів. Методологічні засади оцінки ефективності діяльності підприємства.

Розвиток концепції оцінювання результатів здобутків підприємства. Поняття ефективності, результативності та економічності.

Поняття «розвиток», його роль, місце і значення в господарській діяльності. Видова класифікація процесів розвитку. Концепції та моделі розвитку підприємств. Основні організаційні форми розвитку (трансформації) підприємства.

Методичні підходи до визначення ефективності трансформації господарюючих суб'єктів.

Сутність та методи оцінювання рівня економічної безпеки підприємства. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства.

Сутність і фази розгортання кризи. Банкрутство підприємства як результат розвитку кризових явищ у його діяльності. Загальна характеристика процесу ліквідації збанкрутілого суб'єкта господарювання. Санація: цілі а форми проведення. Класифікація санаційних заходів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Економіка підприємства : підручник / І.О. Чаюн, Г.М. Богославець, Л.Л. Стасюк [та ін.] ; за заг. ред. Н.М. Ушакової. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 569 с.
2. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язання практичних задач: навч. посіб. / [Л.О. Лігоненко, І.В. Височин, О.В. Корольова-Казанська та ін.] – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 336 с.
3. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / за заг. ред. І. О. Школьник, В. М. Кремень ; Нац. банк України, Держ. вищ. навч. закл. "Укр. акад. банків. справи Нац. банку України". - К. : Центр учб. літ., 2015. - 488 с.
4. Фінанси підприємства : підручник / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Гринюк [та ін.]. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 491 с.
5. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Яркіна – Київ : Ліра-К, 2015. – 498 с.

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок згідно з вимогами програми вступного фахового випробування. Програма складається на основі фахових дисциплін освітнього ступеня «бакалавр».

2. Структура екзаменаційного білета

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання

- Рівень знань оцінюється за 200-баловою шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів, до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.